Algemene beschouwingen begroting 2022

Voorzitter,
Wat een genot deze begroting. We schrijven meerjarig zwarte cijfers. We kunnen investeren en de lasten stijgen slechts minimaal. Op sommige onderdelen dalen de lasten zelfs. Dit is tevens de laatste begroting van deze coalitie en wat hebben we, ondanks de Corona crisis, veel bereikt de afgelopen periode.

De begroting draait in onze ogen niet alleen om cijfers. Het gaat om visie om doelen voor onze inwoners te bereiken. Besturen is vooruitzien zeggen ze wel eens. En met nauwkeurige aandacht voor wat burgers vragen en/of initiatieven voor nemen. Acties op korte termijn prima, maar als gemeenteraad moeten we Peel en Maas ook op een goede manier doorgeven aan toekomstige generaties. Zo ook onze financiële positie. Het positieve begrotingssaldo zou zomaar eens aanleiding kunnen zijn om leuke dingen voor onze inwoners te doen. Lokaal Peel&Maas blijft er echter op hameren om ook onze spaarpot te spekken. Is het gezegde niet “zeven vette, zeven magere jaren”. Gelukkig zien we ook dat er vervroegd extra wordt toegevoegd aan die algemene reserve. Hier zijn we ook erg blij mee. Het kwartje valt qua landelijke financiën de laatste tijd geregeld de goede kant op voor onze gemeente. Het kwartje hoeft maar een keer de verkeerde kant op te vallen en we hebben die algemene reserve echt hard nodig. Beter nu wat terughoudend zijn en zorgen dat we volgend jaar of de jaren daarop geen vervelende besluiten moeten nemen voor onze inwoners.

DE INVESTERINGEN
Voorzitter, De investeringen in de openbare ruimte zijn nodig. Soms omdat een weg gewoon op is en soms omdat er gelijktijdig een andere opgave wordt ingevuld zoals bijvoorbeeld klimaatadaptatie. We zijn blij dat er eindelijk werk wordt gemaakt van de Kerkstraat in Meijel, Egchel een impuls krijgt en ook Heljes Pedje in Helden nu heel concreet wordt. We willen hierbij nogmaals het belang van het veiliger maken van de Molenstraat/Roggelseweg benadrukken. De combinatie van het Heljes Pedje met de vernieuwbouw van de oude Odaschool moet ons inziens zoveel mogelijk leiden tot veilig wegverkeer. Is onze brief ondertussen naar de Provincie verstuurd?

De transitie in het buitengebied begint nu echt vorm te krijgen. Grote slagen zoals de stoppers bij Intensieve veehouderij zijn al gemaakt. We vinden het een fantastisch resultaat dat er bij de diverse win-win situaties terugdringen van de stank heeft plaatsgevonden! Het credo “Beleef de ruimte” mag hier echter niet onder leiden. Groen is en blijft voor ons een speerpunt. Groen is welzijn en gezondheid! Niet alleen voor nu maar ook voor de toekomstige generatie. U kent ons pleidooi voor biodiversiteit. Maak van de grasvelden nu eens heester- en struikplantsoenen! We kunnen het niet vaak genoeg herhalen. Onze natuur heeft ons nodig en wij de natuur!

GEMEENSCHAPPEN
Voorzitter, Voor ons gevoel blijven we een beetje hangen in de doorontwikkeling van de gemeenschappen. Tijdens het recente gesprek tussen raad en dorpsoverleggen werd ook duidelijk dat het voor de gemeenschappen zelf ook niet altijd duidelijk is wat er nu bedoeld wordt met zelfsturing en of er dan gesproken wordt over 1.0, 2.0 of 3.0 initiatieven. Ook horen we signalen dat de rol van de gemeente ook niet altijd duidelijk is wat nu zelfsturing is en wat niet en welke rol er

vanuit hun passend is. Is die coachend, afwachtend of misschien wel reactief. Wat is hier de visie achter? Wij vinden het zeer belangrijk dat de dialoog met de dorpsoverleggen structureel wordt. Dit kan volgens ons best aangevuld worden met ambtenaren die vaak met de dorpen en hun ideeën te maken hebben. Een "goed" functionerende zelfsturing maakt de gemeenschappen nog mooier/rijker, maar moeten we dan met elkaar soort van processen beschrijven? Ook intensievere communicatie over en weer is van wezenlijk belang.

ZORG
Voorzitter, We merken dat de er de afgelopen periode met name bij regionale aanbestedingen meer en meer met een bedrijfsmatige bril naar deze aanbestedingen is gekeken. Die bedrijfsmatige bril, met daarnaast een belangrijke inbreng op het kwalitatieve aandeel beoordeeld door “de toegang” van de deelnemende gemeentes moeten ervoor zorgen dat goed georganiseerde zorg ten gunste gaat komen van cliënten en ook qua uitgaven voor de gemeente. We zullen het proces met veel interesse volgen.

Vanaf 1 januari 2022 is Peel en Maas ook zelf verantwoordelijk voor de decentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang. We hebben uit een notitie op het RIS gelezen dat er vanuit de regionale pot waarin de landelijke overheid de bijdrage doet, voor Peel en Maas in 2022 hoogstwaarschijnlijk een extra bedrag van 1,6 miljoen vrijvalt. We hebben al eens eerder begrepen dat er in die doelgroep, met name voor de jongeren van 18 tot 27 jaar, het helpend zou kunnen zijn als die jongeren op een bepaalde manier zelfstandig zouden kunnen wonen. Wellicht zou onder andere uit het geld dat vrijvalt, iets voor hen gerealiseerd kunnen worden. We vragen het College bij de uitvoering van deze zorgtaak serieus naar deze mogelijkheid te kijken. Kunt u ons dat toezeggen?

WONEN
Voorzitter, Beleef de ruimte. Qua wonen blijven wij bij ons standpunt “inbreiding voor uitbreiding”. Volgens ons past woningsplitsing prima in dit standpunt. Je hoeft niet extra te bouwen want op die ruimte staat al een woning. De woonagenda biedt ruimte voor inbreiding maar we plaatsen ook vraagtekens bij deze woonagenda en de benoemde kansenlocaties. Van wie zijn deze kansenlocaties? Van het college of van het dorp? Hiervoor dienen enkele fractiegenoten later vandaag een aantal moties in. Wij blijven aandacht vragen voor een slimme inzet van maatschappelijk vastgoed. Is hier wel voldoende aandacht voor in de woonagenda? Hoe staat het met de woonzorgvisie? Ook de bijzondere doelgroepen hebben er recht op om een Peel en Maas te wonen. We juichen overigens het initiatief van de Fontein in Helden toe. Wij vragen hier ook uw nadrukkelijke aandacht dat locatie In de Pas ook een dergelijke invulling kan krijgen.

Wij blijven een slecht gevoel over houden aan de gang van zaken met betrekking tot de verkoop van kavels. Inwoners met een sociale of economische binding met gemeente Peel en Maas staan in onze ogen op achterstand met mensen uit bijvoorbeeld de randstand of de regio Eindhoven die met een flinke overwaarde op hun woning de rust en ruimte in Peel en Maas opzoeken waardoor eigen inwoners, of in ieder geval mensen met een sociale of economische binding met Peel en Maas, achter het net vissen. De leidt volgens ons tot uitholling van de sociale basis in de gemeenschappen.

GEZONDHEID
Voorzitter, Men heeft nog steeds geen idee waar het hoge aantal Corona besmettingen in deze regio telkens vandaan komt. Gezondheid is een groot goed. We moeten alles doen om hier een bijdrage aan te leveren. Wij maken ons dan ook wel zorgen over de berichten van de oprukkende zwarte rat. Heeft het college een idee wat ze hier aan gaan doen? Onder gezondheid verstaan wij als Lokaal Peel&Maas ook alle activiteiten op het gebied van positieve gezondheid. Wij geloven erin aan de voorkant inwoners te stimuleren, dat ze hun leven zo leefbaar mogelijk maken, passend bij hun omstandigheden. Mede door de regiovisie krijgt dit een meer nadrukkelijke rol in de samenleving van Peel en Maas.

AFVAL EN DUURZAAMHEID
Voorzitter, We horen nog geregeld mensen klagen over lange wachttijden bij het milieupark. Misschien is het een idee om eens na te denken over het werken op afspraak op de milieustraat. Graag zouden wij met raad en college eens van gedachten wisselen hoe we kunnen stimuleren dat afvalstoffen nog meer hergebruikt worden. We doen het niet slecht maar het kan altijd beter. Dit past prima in onze kernwaarde duurzaamheid. Een ander punt van duurzaamheid is de betaalbaarheid van verduurzaming. De energieprijzen schieten omhoog en de mensen die het financieel al lastig hebben worden keihard getroffen door dit gegeven waar ze zelf niets aan kunnen doen. Ze mogen al blij zijn dat ze de maandelijkse energierekening kunnen betalen. De mensen met een lager besteedbaar inkomen moeten ook kunnen verduurzamen. Volgens de trias energetica begint dit met minder energie verbruiken maar het kan toch niet zo zijn dan deze mensen dan maar de verwarming op 15 graden moeten zijn zetten om de kosten niet te hoog op te laten lopen. Dat zou echt een verkeerd signaal zijn. Ze zouden met alle goede wil willen maar kunnen bijvoorbeeld aanvullende isolatie aan hun woning niet betalen.

Voorzitter,
Voorzitter, We hebben het al vaker gezegd. Er is een ontwikkeling van polarisatie zichtbaar in de samenleving. Wat wij vooral online en op TV zien en horen zijn de uitersten. Dat snappen wij ook wel. Het stille midden die wel open staat voor een constructieve dialoog hoor of zie je zelden. Essentieel in de strijd tegen deze polarisatie is volgens ons uitleggen waarom we iets doen en hoe we dat doen. We willen de discussie op inhoud voeren. We moeten hierbij scherp blijven op die inhoud en het woordgebruik en elkaar hierop aanspreken als we hierin te ver gaan. We moeten onze democratie koesteren en hier zuinig op zijn. Wij kunnen hierin het goede voorbeeld geven.

Wij zijn van mening dat onze communicatie begrijpelijker kan om op die manier ook de mensen te bereiken die wellicht niet zo taalvaardig zijn en moeilijk begrijpen wat we zeggen. Op die manier kunnen wij naar onze mening ook de afstand tussen inwoners en overheid verkleinen. We hebben hier een motie voor opgesteld.

Voorzitter,
Tot slot. Onder grote dankzegging aan de organisatie voor deze begroting sluit ik ons verhaal af. Echter, we horen ook dat het piept en kraakt op diverse afdelingen in dit huis. Mocht dit zo zijn schroom dan niet om bij ons, de gemeenteraad, aan te kloppen om dit aan te geven en wellicht te vragen om ondersteuning. Wat we niet willen is een grote uitstroom of uitval als gevolg van ziekte omdat de werkdruk te hoog is. Wij hebben ambities en die moeten we in gezamenlijkheid met de ambtenaren uitvoeren. Wij vragen iets van de ambtenaren. Vraag ons ook eens wat.